

Műleírás

Cím: Skeleton 1,2, 3

Műfaj: grafikai képsorozat

Technika: szitanyomat

Méret: 100x70, ill. 70x100cm

Készült: 2014

Elsősorban szobrászként dolgozom, s a felmerülő érzelmi, intellektuális problémáimra is főleg az anyag nyelvén próbálok választ adni. Ugyanakkor erősen foglalkoztat a két dimenzió adta lehetőség is, amikor a plasztikától eltérően a környezeti, nézőponti kontextusokat is az alkotó határozza meg. Azért érzem fontosnak a képsíkban való megnyilvánulást is, mert itt egy virtuális térben mozoghatok, tehát bizonyos szempontból sokkal nagyobb önkifejezési szabadságot kapok, ugyanakkor- paradox módon- sokkal inkább be is határolom az értelmezési teret, hiszen a saját nézőpontomat érvényesítem, ellentétben a plasztikával. Izgalmas dolog, hogy a kettő, ill. három dimenzió hogyan tud többet és kevesebbet is adni egyszerre, s hogy a különböző médiumok hogyan befolyásolhatják a befogadás lelki útjait.

Plasztikáim készítése során sok olyan kérdés merül fel bennem, melyeket a grafika műfajában is szeretnék megvizsgálni. Izgalmas feladat a hasonló gyökerű problémákat más-más technikával és más dimenzióban is megközelíteni, emellett úgy érzem, hogy grafikai tevékenységem során is hasonló fogalmakkal dolgozhatok, mint amikor szobrot készítek. A szobrászat- műfaji sajátosságainál fogva- a munkafolyamatok tudatos, olykor lineáris logikát is igénylő tervezését követeli meg, tehát a gondolatok, érzések szabad áramlása, azaz a művészi szabadság együtt kell, hogy működjön a racionális értelemmel. Számomra ez a komplexitás a motor, ami alkotóvágyamat hajtja. A szitanyomat készítése során is hasonló örömet élhetek meg, hiszen itt is szükség van a logikus megfontoltságra, s a szabad gondolatátársításra egyaránt. Mivel plasztikáim készítése közben fogalmazódtak meg azok a kérdések, amelyekkel grafikáimban is megjelennek, ezért úgy gondolom, hogy célszerű lehet szitanyomataim és az alkotófolyamat megismeréséhez ezeket a gondolatokat, s ezek „evolúcióját” sorra venni.

Régóta foglalkoztat, hogy egy plasztikán belül több különböző matéria kölcsönhatása hogyan befolyásolhatja az egyes anyagok jelképtartalmát, a fogalmi jelentésváltozás, az átlényegülés hogyan történhet meg konkrét ábrázolás nélkül. Ezeknek az alapelveknek mentén különböző irányokból közelítettem meg a kérdést. Egy iskolai feladat adta meg a kutatási felületet, nevezetesen azt, hogy egy természeti formából kiindulva, különböző formai-tartalmi asszociációkon keresztül, hogyan születhet meg a plasztika. Emellett arra a kérdésre is próbáltam válaszokat találni, hogy miként reagálhatok egy a természetben talált formára, hogyan építhetek hozzá, s akár más anyag közreműködésével hogyan alakíthatom át a talált forma, anyag jelentéstartalmát. Későbbi tapasztalataim fényében- jelentős változások mentek végbe a talált természeti formához való viszonyulásomban. Az eredeti vizsgálódási irány, azaz hogy a megmunkáló erők miképp befolyásolják az anyag formáját, textúráját, átváltott egy másik vágányra, nevezetesen, hogy egy élő természeti forma hogyan szervezheti meg egy másik anyag alakját, mozgását, térbeli kiterjedését.

Ezek után egy életjelenségre kívántam reagálni egyik plasztikámmal: egy farönk feregjáratait, a farontó bogár lárvájának feregnyomait követve tártam fel, bontottam ki új formákat. Az így keletkező járatokban vonagló-hemzsegő drótkötegeket helyezve az élet- akár saját létfeltételeit is megszüntetni képes- tobzódását próbáltam kifejezni. Ez a formai megközelítés további követhető utakat nyitott meg: egyrészt a már említett szimbólummá lényegülés esélyét, másrészt a feltárásban rejlő lehetőségeket. Tovább lépve: nemcsak a már kész természeti forma kibontása, de egy általam kreált, kvázi naturális alakzat újra feltárása is járható út lehet. Tehát: egyrészt alkalmazkodhatok a talált tárgyhoz, s újra értelmezhetem beavatkozással, de én magam is készíthetek valamit, amit aztán kibontva új jelentésekhez férhetek hozzá. Ezért most olyan szobrokat kezdtem csinálni, melyek az épülés során egyre zártabb alakzatot öltve szinte „fekete dobozzá” váltak, s információt csak úgy nyerhettem, ha felnyitottam őket. Ez a visszazomboló sebzés számomra is sok meglepetést tartogatott, hiszen új nézetek, felületek, formák bontakozhattak ki.

Jelen grafikáimnak is hasonló a logikájuk: épületekről és emberi testrészekről készített fotóimból indulok ki, ezek jelentik- a már említett- talált alakzatokat. A számítógépen ezeket a formákat építem össze, rombolom vissza, ütköztetve az épületelemek szervetlen, szikár burjánzását az emberi testrészek puhább, organikusabb vonalaival, s ezzel teremtek szürrealista közeget. Egyfajta pszichoanalitikus utazásként élem meg, ahogyan a megsejtett formák kibontakoznak, majd tovább alakulva akár teljesen

új jelleget öltenek a munkafolyamat során. A szitasorozat címe, a „Skeleton” is erre az átalakulásra utal. Mindhárom grafikám ugyanabból a képből indul ki, a vázuk azonos, de az asszociációs utak bejárása során egészen más irányban fejlődtek tovább. Olyannyira, hogy a „Szövet, (Skeleton3)” című munkám már csak az eredeti váz lenyomataként jelenik meg, tehát egy további gondolati, érzékelési réteg kifejezője.

A szobrászatban a felület és mélység, az igazság, vagy lényeg szelvényes rétegződését vizsgálom. A szitanyomatokon ez a gondolat formailag ott érhető tetten, ahogyan a sűrűsödő és ritkuló kontrasztos foltok kijelölik a semmi és valami határát, de egyben meg is kérdőjelezzik azt. Ugyanakkor a technikai folyamat is ezt a rétegződést mutatja. Először az objektívnak tűnő valóság következik, amelynek egy számomra- ki tudja, miért- érdekes részlete kerül kiemelésre a fotózás során, ezután a számítógépben egyszerűsödik-keményedik ki az élmény, (analógiájaként az álomnak, vagy az emlékeknek). Az egymásra kerülő- olykor egymásba olvadó, máskor egymást kioltó grafikai rétegek- szintén felfoghatók a pszichés folyamatok megfelelőinek. Ezek a rétegek végül egy közös dimenzióban kimeredve kerülnek a filmhordozóra, amelyről aztán az a szitaemulzióba világítódik le. Végül a papírra kerül a grafika, amelyben a gondolati és technikai síkon tett sokrétegű utazás rögzül, hogy aztán folytathassa ezt az utat a befogadó „biológiai leolvasó arzenálján” keresztül a lelki-gondolati dimenziókban.

Céлом tehát annak a jelenségnek a képpé formálása, ahogyan a felszín és a mélység egymásba fordul, ahogyan a tudat a tudatalattival találkozik. A formák kontrasztjaival, s az üres és teli találkozásával próbálom a megfelelő hatást elérni. Olyan szürreális képek létrehozásán fáradozom, melyek egyfajta örök vívódásról, harcról szólnak, s amelyekben a belső feszültségek testet öltenek. Egyfajta éber álomutazást teszek grafikáim készítése közben, s mély örömmel, az önmagam felfedezésének örömeivel tölt el ez az emlékek, gondolatok és érzések közötti asszociációs játék.